

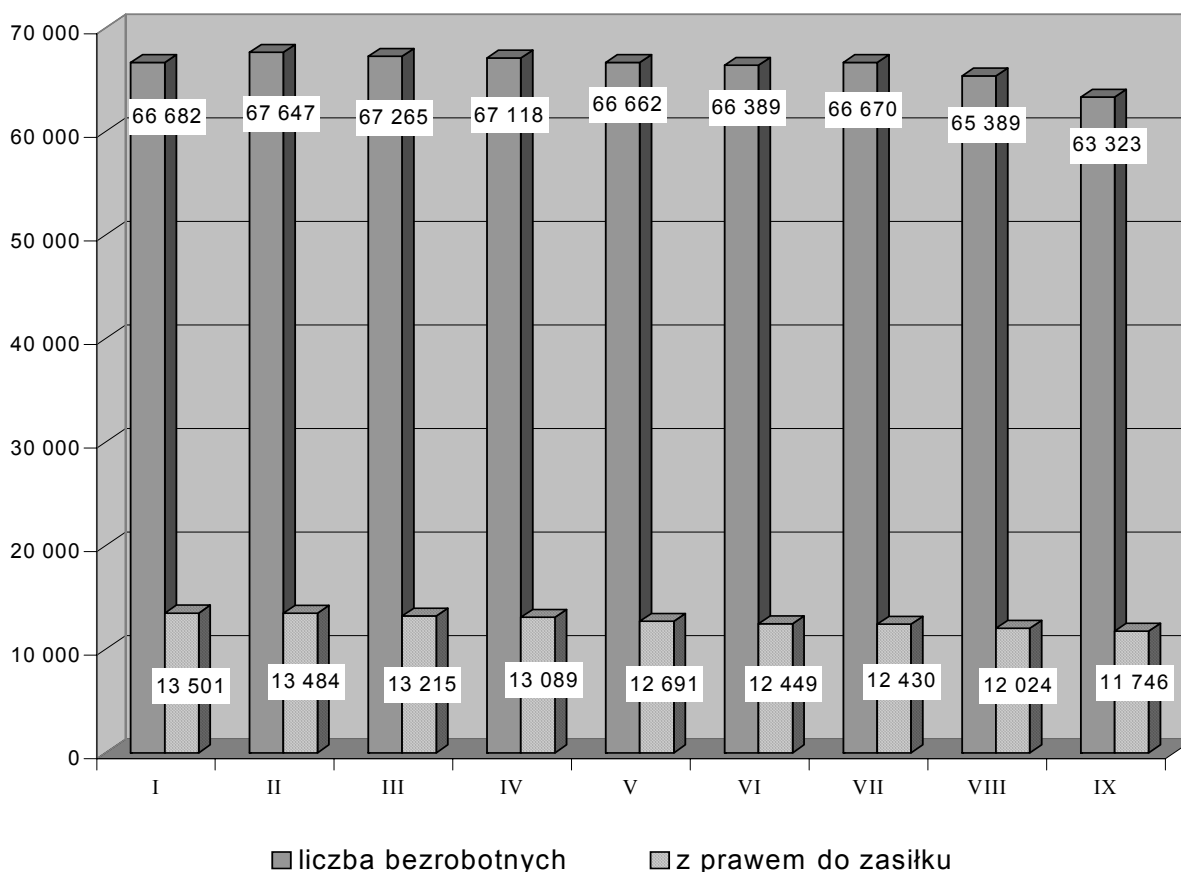
SYTUACJA NA ŁÓDZKIM RYNKU PRACY W III KWARTALE 2003 ROKU

1. Bezrobocie rejestrowane

Według stanu na koniec września 2003 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w łódzkich Powiatowych Urzędach Pracy wynosiła **63 323 osoby**. W stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego liczba bezrobotnych zmalała o **953 osoby**, tj. **1,5 %**.

W bieżącym roku, począwszy od miesiąca marca można zaobserwować stopniowy spadek bezrobocia rejestrowanego na terenie Łodzi.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Łodzi, w okresie styczeń - wrzesień 2003 r.



2. Tendencje na lokalnym rynku pracy

Od dłuższego czasu obserwuje się utrwalenie niepokojącej tendencji, jaką jest stopniowe zmniejszanie się liczby bezrobotnych uprawnionych do zasiłku. Na koniec

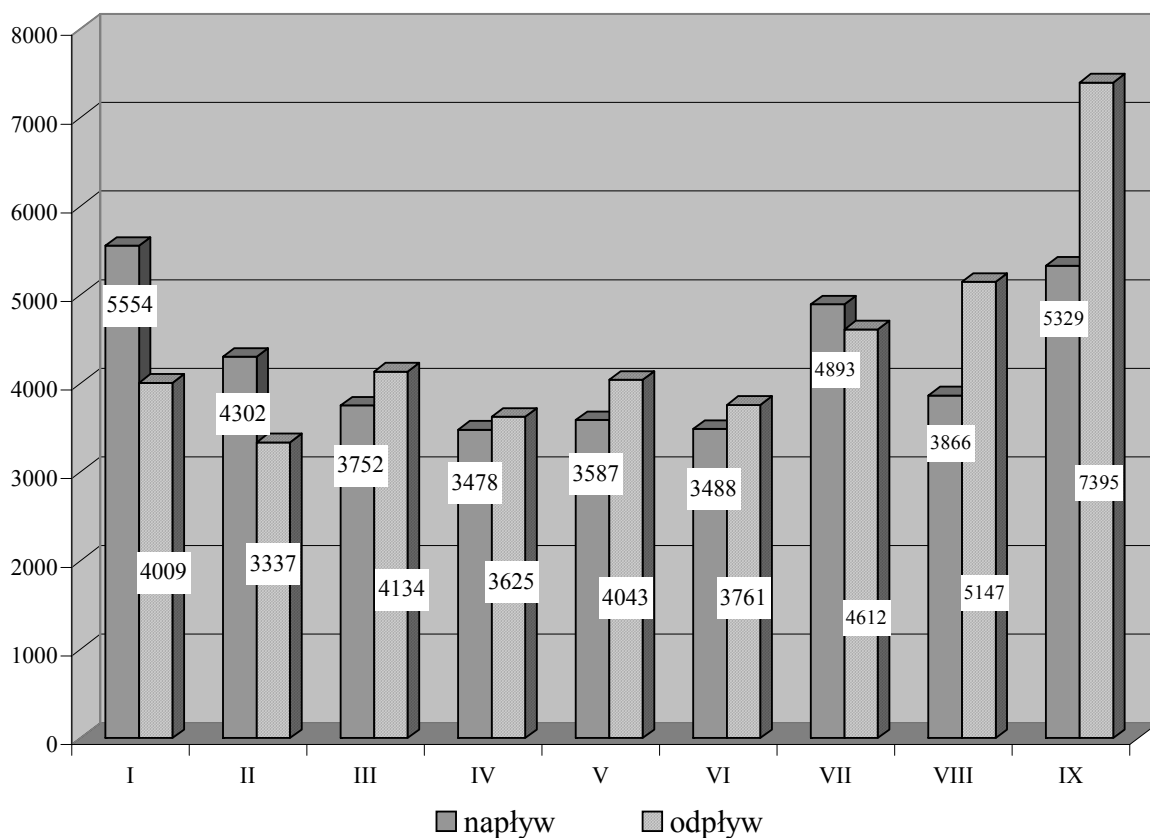
września 2002 r. zasiłek ten pobierały 14 453 osoby, tj. **22,48%** ogółu bezrobotnych, natomiast na dzień 30 września roku bieżącego zasiłek ten pobierało już tylko **11 746 osób**, tj. **18,55%**.

Innym niepokojącym zjawiskiem występującym w Łodzi są zwolnienia dokonywane przez zakłady pracy z przyczyn ekonomicznych. W okresie styczeń – wrzesień 2003 r. zgłoszono do Powiatowych Urzędów Pracy w Łodzi konieczność rozwiązania stosunku pracy z grupą 2 476 osób. W analizowanym okresie czasu faktyczne wypowiedzenia wręczono 1 834 pracownikom.

Poprawie uległa natomiast relacja tzw. „odpływu” z bezrobocia do „napływu”. Do dnia 30 września 2003 r. **„napływ”** dotyczył **38 249 osób**, z których większość – 58,78% - powróciło do rejestrów Urzędów Pracy po raz kolejny.

„Odpływ” dotyczył **40 063 osób**. Jednakże tylko 50,68% bezrobotnych zostało wyrejestrowanych z ewidencji łódzkich Urzędów Pracy z powodu podjęcia pracy. Aż 23,75% osób bezrobotnych w tej kategorii zostało wykreślonych z ewidencji z powodu braku gotowości do podjęcia pracy.

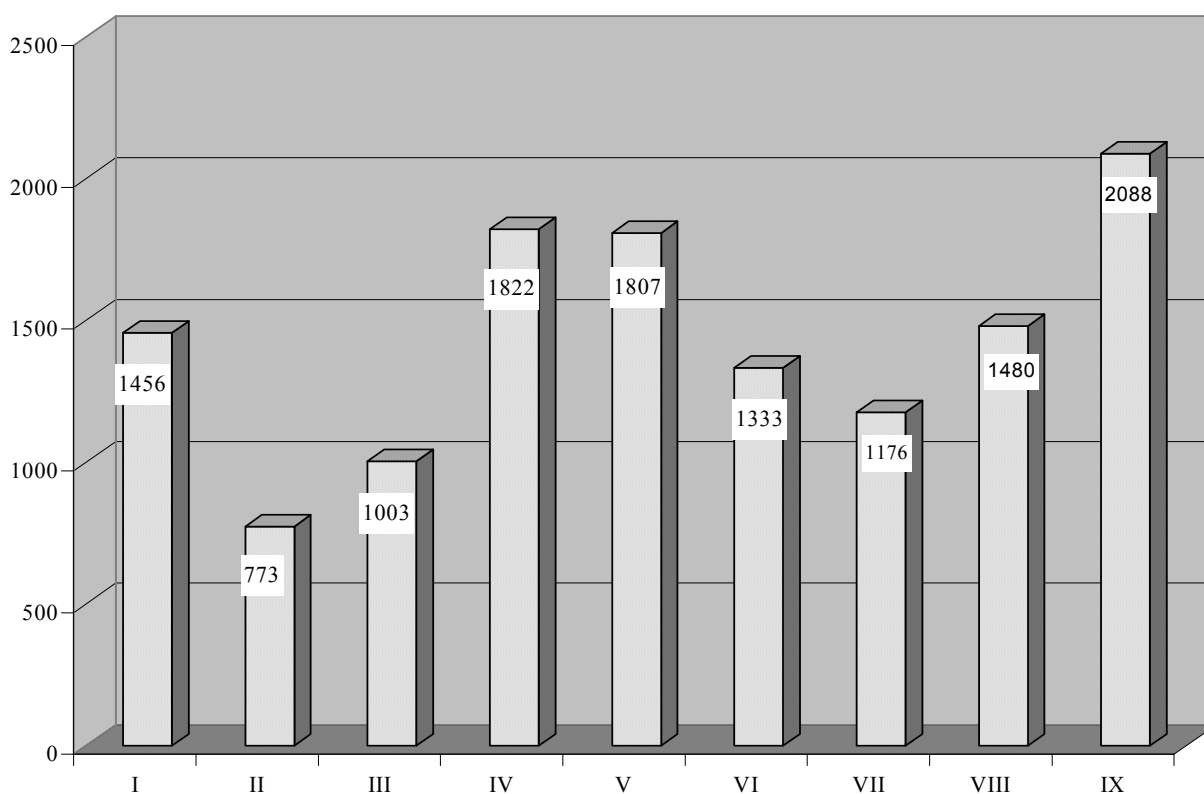
„Napływ” i „odpływ” bezrobotnych w Łodzi w okresie styczeń - wrzesień 2003 r.



Nadal, ilość wpływających do Urzędów ofert pracy jest niewspółmierna w stosunku do liczby osób bezrobotnych. W okresie styczeń – wrzesień 2003 r. zgłoszono tylko 12 938 ofert. W analogicznym okresie roku ubiegłego liczba ofert pracy kształtowała się na porównywalnym poziomie – 12 827.

Według stanu na koniec września 2003 r. w dyspozycji Urzędów było 1 125 ofert, a zatem jedna oferta pracy przypadała średnio na 56 zarejestrowanych bezrobotnych. Natomiast we wrześniu 2002 roku jedna oferta pracy przypadała średnio na ok. 62,5 zarejestrowanych bezrobotnych.

Liczba ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców do Urzędów Pracy w Łodzi w okresie styczeń – 95 wrzesień 2003 r.



3. Charakterystyka populacji zarejestrowanych bezrobotnych

3.1. Struktura bezrobotnych według wykształcenia i czasu pozostawania bez pracy

Wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych przeważają osoby posiadające niskie kwalifikacje zawodowe oraz niski poziom wykształcenia, odpowiadający poziomowi

wiedzy z zakresu szkoły podstawowej - **25 327osób** tj. **40,0%** lub zasadniczej szkoły zawodowej - **15 521 osób** tj. **24,51%**. – wg stanu na koniec września br. Liczba osób bezrobotnych posiadających wykształcenie na pozostałych poziomach kształtowała się następująco:

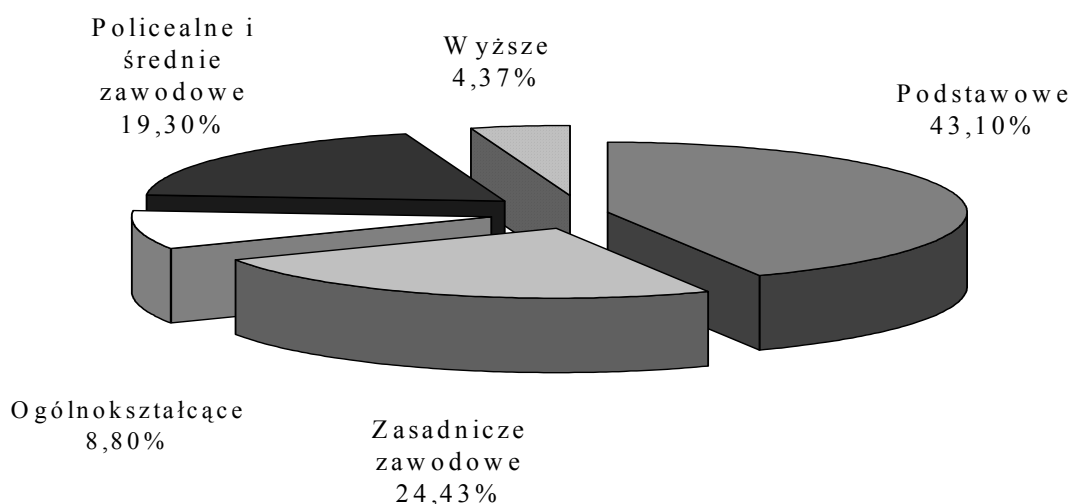
- wykształcenie policealne i średnie zawodowe – **12 750 osób**, tj. **20,13%**,
- wykształcenie średnie ogólnokształcące – **6 046 osób**, tj. **9,55%**,
- wykształcenie wyższe – **3 679 osoby**, tj. **5,81%**.

W porównaniu z dniem 30 września roku 2002 wzrost bezrobocia – o 1,42 punkty procentowe, tj. o 525 osób, nastąpił jedynie w grupie osób z wykształceniem podstawowym.

Niekorzystną cechą struktury bezrobocia jest długi okres oczekiwania na pracę. Rosnące wymagania pracodawców, zmiany technik i organizacji pracy, konieczność uzupełniania kwalifikacji lub w ogóle zmiany zawodu nie są czynnikami sprzyjającymi skracaniu okresu pozostawania bez pracy.

Osoby długotrwale bezrobotne, na koniec września br. stanowiły grupę **35 464 (56,0%)** zarejestrowanych w Urzędach Pracy na terenie Łodzi. Z tej kategorii aż **23 948 osób (67,53%)** ukończyło zaledwie szkołę podstawową, bądź zasadniczą zawodową.

Struktura wykształcenia długotrwale bezrobotnych



3.2. Struktura bezrobotnych według wieku i stażu pracy

W rejestrach Powiatowych Urzędów Pracy w Łodzi figuruje najwięcej osób bezrobotnych w wieku 45-54 lata. Na koniec września 2003 r. było ich **19 444** i stanowiły one **30,71%** ogółu bezrobotnych. We wrześniu 2002 r. zarejestrowanych w tym obszarze wiekowym było 28,94% ogółu bezrobotnych, tj. 18 603 osoby.

W analizowanym okresie, ze względu na posiadany staż pracy, największą kategorię bezrobotnych tworzyli ci, którzy posiadali staż zawodowy do 1 roku – **13 713** osób, tj. **21,65%** ogółu bezrobotnych, a bez żadnego stażu pracy było **8 618** osób, tj. **13,61%** ogółu. Staż 1-5 lat posiadało **10,89%** osób, 5-10 lat – **15,48%**, 10-20 lat – **18,16%**, 20-30 lat – **18,42%**, a więcej niż 30 lat – **1,79%**.

3.3. Sytuacja wybranych kategorii bezrobotnych

- **Niepełnosprawni**

Na koniec analizowanego okresu, czyli września 2003 r. w Urzędach Pracy było zarejestrowanych 3 541 osób niepełnosprawnych, podczas gdy w analogicznym okresie roku poprzedniego w rejestrach figurowało o 687 osób niepełnosprawnych mniej. Według stanu na koniec września 2003 r. w dyspozycji Urzędów były jedynie 32 oferty pracy dla tej grupy osób, co powodowało, że na jedną ofertę pracy przypadało prawie 111 zarejestrowanych bezrobotnych. Z całej populacji bezrobotnych osób niepełnosprawnych zasiłek pobierało jedynie 390 osób.

- **Kobiety**

Na koniec września br. bezrobotnych kobiet było **31 477**, a ich udział wśród ogółu bezrobotnych był nieco niższy niż we wrześniu roku 2002 (51,19%) i ukształtował się na poziomie **49,71%**. Najwięcej bezrobotnych kobiet miało wykształcenie podstawowe – 11 262 osób tj. (35,78%) oraz policealne i średnie zawodowe – 7 299 osób tj. (23,19%). Wśród kobiet zarejestrowanych w łódzkich Urzędach Pracy do pobierania zasiłku dla bezrobotnych uprawnionych było jedynie 5 832.

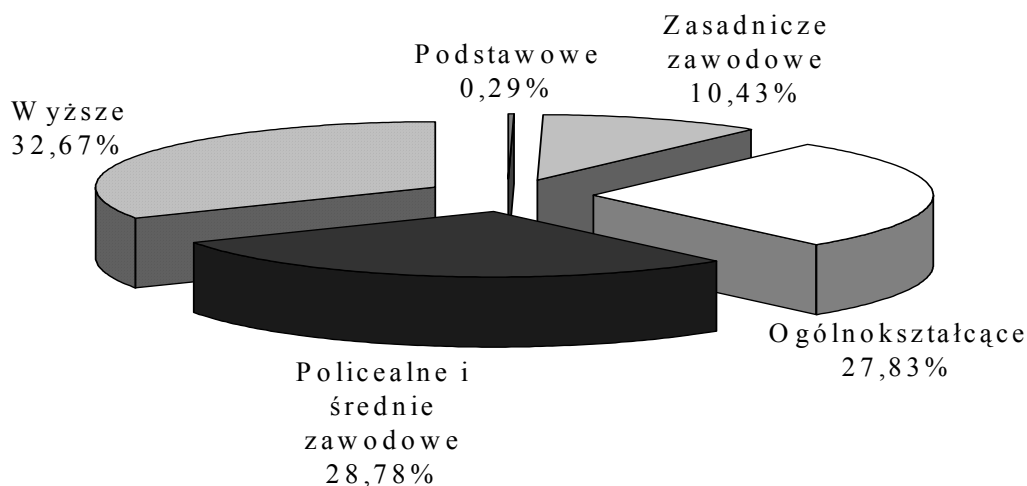
- **Młodzież (do 24 roku życia)**

Zgodnie ze statystykami Urzędów Pracy, na koniec września 2003 r. w tej kategorii było zarejestrowanych **10 395 osób** bezrobotnych, tj. **16,42%** ogółu bezrobotnych. We wrześniu roku ubiegłego, osób bezrobotnych w wieku do lat 24 było 12 273, tj. 19,09%.

- **Absolwenci szkół**

Na koniec września 2003 r. odnotowano w łódzkich Urzędach Pracy **1 362** bezrobotnych absolwentów, czyli o 475 osób mniej niż we wrześniu 2002 r. Wśród absolwentów największy odsetek bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem wyższym – 32,67% tj. (445 osób).

Struktura wykształcenia bezrobotnych absolwentów



3. Działania z zakresu łagodzenia skutków bezrobocia

Do końca września 2003 r. tzw. aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu zostały objęte **7 804 osoby**, w tym w ramach:

- prac interwencyjnych – 1019 osób,
- robót publicznych – 250 osób,
- miejsc absolwenckich – 284 osoby,
- stażów absolwenckich – 2 663 osoby,
- szkoleń – 3 526 osób,
- pożyczek – 62, z czego 38 na podjęcie własnej działalności gospodarczej, pozostałe na utworzenie 24 nowych miejsc pracy przez pracodawców.

W ramach programu „**Pierwsza Praca**”, mającego pomóc młodym ludziom odnaleźć się na rynku pracy uruchomiono różne instrumenty wsparcia aktywacji zawodowej absolwentów.

Jednym z nich jest pośrednictwo pracy. W ramach tej formy pomoc uzyskały 3 024 osoby. Oprócz pośrednictwa pracy, program "Pierwsza Praca" opiera się na promowaniu zatrudnienia w małych i średnich przedsiębiorstwach, samozatrudnieniu i kształceniu. Z tego typu pomocy skorzystało około 220 osób.

W miesiącu czerwcu 2003 r. Powiatowy Urząd Pracy Nr 2 zakończył realizację programu „**Zielone Miejsca Pracy**”, będącego jednym z elementów rządowego pakietu ułatwień dla absolwentów "Pierwsza Praca". Uczestniczyły w nim 3 osoby. Dzięki programowi zyskały doświadczenie zawodowe w pracy związanej z ochroną środowiska.

Również w czerwcu, Powiatowy Urząd Pracy Nr 1 w Łodzi wdrożył do realizacji 4 programy specjalne: „Szansa dla osób długotrwale bezrobotnych”, „Gospodarz domu”, „Nadzieja” i „Opiekunka”, mające na celu aktywizację zawodową grupy osób bezrobotnych, które ze względu na wiek, niskie kwalifikacje zawodowe, niski poziom wykształcenia, odbyte w zakładach karnych wyroki są oceniane przez pracodawców jako „mało atrakcyjne” i jako takie nie mają szans na samodzielne znalezienie zatrudnienia.

W ramach programu o charakterze adaptacyjno – zatrudnieniowym „Szansa dla osób długotrwale bezrobotnych” utworzono nowe miejsca pracy dla 110 osób długotrwale bezrobotnych, u których zostało stwierdzone zagrożenie bytu rodziny, a którzy ze względu na niski bądź zdezaktualizowany poziom wykształcenia, brak kwalifikacji zawodowych nie potrafią samodzielnie sprostać wymaganiom rynku pracy w obecnych warunkach ekonomicznych i społecznych.

„Gospodarz domu” - program o charakterze zatrudnieniowym skierowany został do 30 osób długotrwale bezrobotnych, po zakładach karnych, którzy ze względu na niski poziom wykształcenia i brak kwalifikacji zawodowych nie potrafią zaistnieć na rynku pracy.

Program „Nadzieja” ma charakter szkoleniowo – zatrudnieniowy i jest przeznaczony dla 20 osób długotrwale bezrobotnych, zamieszkujących w Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn im. Św. Brata Alberta. Ze względu na niski poziom wykształcenia i brak odpowiednich kwalifikacji zawodowych grupy docelowej, przed podjęciem zatrudnienia osoby bezrobotne wytypowane do udziału w programie zostały przeszkolone na kursie pt. „Dozorca „.

W programie o charakterze zatrudnieniowym „Opiekunka ” – udział wzięło 30 bezrobotnych kobiet, które posiadały doświadczenie w zawodzie opiekunki lub zdobyły ten zawód w drodze przeszkolenia.

W Powiatowym Urzędzie Pracy Nr 2 w Łodzi w III kwartale 2003 r. zorganizowano 2 programy specjalne.

Pierwszy program zatytułowany „Zdobycie kwalifikacji zawodowych na stanowisku szwaczka-łączarka” ma charakter szkoleniowy. Objętych nim zostało 10 osób, które z uwagi na zbyt niskie kwalifikacje zawodowe bądź brak umiejętności

obsługi profesjonalnych maszyn oraz sytuację na lokalnym rynku pracy są zagrożone długotrwałym bezrobociem.

Drugi program specjalny o charakterze szkoleniowo-zatrudnieniowym nosi tytuł „Obsługa nowoczesnych urządzeń sprzątających”. Programem objętych jest 15 osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, zagrożonych długotrwałym bezrobociem i wykluczeniem zawodowym, o niskich klasyfikacjach zawodowych lub z wykształceniem podstawowym nieposiadających żadnych kwalifikacji. Przedsięwzięcie realizowane jest przez okres 7 miesięcy w dwóch etapach:

I – jednomiesięczne szkolenie „Obsługa nowoczesnych urządzeń sprzątających”,

II – częściowa refundacja 11 stanowisk pracy przez okres 6 miesięcy.

W ramach programów przedakcesyjnych Phare, finansowanych na zasadach dotacji, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, zaakceptowała i przyznała dotacje na projekt „Niepełnosprawni – Pełnoprzedsiorczy”. Projekt jest koordynowany przez Biuro Obsługi Inicjatyw Europejskich Spółka z o. o. w Łodzi, współfinansowany z dotacji Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości ma inicjatywę rozwoju przedsiębiorczości, we współpracy z Powiatowymi Urzędami Pracy w Łodzi, Urzędem Miasta Łodzi, Rzecznikiem Osób Niepełnosprawnych i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

5. Podsumowanie.

Począwszy od marca 2003 r. dało się zauważyć niewielkie symptomy poprawy sytuacji pod względem spadku bezrobocia rejestrowanego. Przyczyny spadku bezrobocia należy upatrywać przede wszystkim w mniejszym napływie osób i dużej liczbie podjęć pracy. Niemniej jednak znacząco wzrosła również liczba wyrejestrowań osób bezrobotnych, które nie potwierdziły gotowości do pracy, co również przyczyniło się do zmniejszenia populacji bezrobotnych.

Zarówno liczne podjęcia pracy jak i wyłączenia z ewidencji z powodu braku gotowości do podjęcia pracy mogą być spowodowane sezonowym wzrostem zatrudnienia w ogrodnictwie, budownictwie, turystyce itp.

Źródła danych:

W opracowaniu wykorzystano dane GUS,
WUP oraz PUP Nr 1 i PUP Nr 2 w Łodzi